

Dohányárusok Közlönye

Megjelenik minden hó
1-én, 10-én és 20-án.
Egyes példány nem kapható.
Előfizetést ár fél évre 5 korona.
Előfizetni csak fél évenként lehet.

A MAGYARORSZÁGI NAGY- ÉS KISTÖZSDE TULAJDONOSOK
SZAKKÖZLÖNYE ÉS ÉRTESETŐJE.

KIADÓTULAJDONOS ÉS FELELŐS SZERKESZTŐ:
HATSEK ADOLF.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Budapest, VI., Nagy János-utca 1 B.
hova az előfizetési öszegyek, valamint a
kéziratok küldendők.
Előfizetést ár fél évre 5 korona.
Kéziratok nem lesznek visszatérve.

TARTALOM. Karácsony. — Az új korona értékszámítás. — Vagyeselek.

Karácsony.

Minden hívő lelket áldáshozó beke és nyugalom tölt el, mikor szent karácsony ünnepi harangjai lágy szóval megcsendülnek és a szíveket új remények árja hatja át.

A szent karácsony ünnepe az, mikor mindenki elfelejti egy hosszú év fáradtságos küzdelmeit és új erőt merít a következőt elviselni.

Áldva legy Isten a mennyekben és terjeszd ki a bekédet az emberekre. Ez ima száll fel minden ajkról és jótékony balzsamként hat a sebekre, melyeket a kerülhetlen sors ütött. Nemsokára megcsendülnek ismét a szent harangok, hirdelve a karácsony érkezését és ércszavuk bizonyára vigasztalásként hangzik az emberek millióinak füleiben. Eltűnik azután e hosszú év is, melyet talán senki sem fog könnyeivel kísélni, mert bizonyára sokaknak kijutott ez évről is egy nagy rész a sors küzdelmeiből. Bizony küzdenünk kellett, élet-halál harcztot vívni a létért ebben az esztendőben és ez a rideg, kemény küzdelem nem csak a szegény embert sújtotta, hanem a társadalom minden réjtjét megzsibbasztotta közgazdasági téren.

Sulyos csapásnak lehet mondani az ilyen esztendőt, mely hála Isten már végperceit éli a nemzet sorsára nézve.

Vessünk talán egy pillantást a dolgok mélyébe és keressük az okait a nagy nyomor és szegénységnek? Ecseteljük talán azoknak a szegényeknek sorsát, kik napról-napra kezük munkájából élnek? Képet adjuk annak a nyomortársának, a melyben a kiskereskedő naponta apadni látja azt a kis üzletvezetésére szükséges tőkét, mely elolvad, mint a nap melegétől a hó.

Igazán felesleges volna ismétlni oly tényeket és igazságokat, melyeket tapasztalatból mindenki ismer, szegények úgy mint gazdagok. Annál is inkább hallgatnunk kell e dolgokról, mert talán rontanánk azt az ünnepi hangulatot, mely néhány óra múlva az emberi lelkeket áthatja.

Megcsendül tehát ismét az ünnepi harangszó, mely fedelteti a fájdalmat és a nyugalom és béke áldását élvez mindenki. A harang szava azonban ne csak a szegények vigasza legyen, hanem hangozzék a gazdagok szíveig is, hogy segítsenek szenvedő embertársukon és szárítsák fel a nyomor okozta könnyeket.

Nem alamizsnák, nem ajándékok adásával kell jótéteményt gyakorolni, az igazi emberszeretet nem akkor nyilvánul, ha egy pillanatra elnyhiti az éhséget,

hanem védeni a vedtelent, támogatni a gyámoltalant, a munkakeresőknek alkalmat nyújtani, hogy kenyerüket megkeressék, szigorú igazságérzettel legyen a hatalmas a tehetetlennel szemben, ez az igazi humanizmus, mely méltó az emberhez. Akik így járnak, értették csak meg igazán a szent karácsony ünnepének harangszavát.

Mi azon osztály érdekében irunk és küzdünk, melynek sorsa tehetetlenségével fogva teljesen a hatalmasok kezében van. Eszünkbe sem jut azt vitatni, hogy minden állampolgárnak kinek kötelességei vannak, jogokkal is kell bírnia, mert még azt találják mondani, hogy úgy is van.

Pedig bizony messze vagyunk még attól. Felemeljük tenát szavunkat egy oly osztály érdekében, mely még legutolsó államszolgánál is alárendeltebb helyzetben van az állammal szemben. Az alárendeltség elviselhető még a törvények és jogok tiszteletben tartás mellett, de sulyos bilincsese változik, ha ezektől csak egy hajszálnyira is eltérnek. Nem akarunk mai nap talán panaszkodni, nem is akarunk semmi esetre sem szemrehányásokat tenni, hogy ez vagy amaz nem úgy kellene lenni, mint a hogy van; ellenkezőleg mi fátyolt vetünk a multra és a jövőre gondolunk, melyet a karácsony-ünnepi harangszó előre hirdet. Mialatt elfogy az ó esztendő, bizalomteljes tekintettel nézünk a jövőbe.

Az új korona értékszámítás.

Miután 1900. január elsején a korona értékszámítás általánosan életbe lép, a törvény értelmében minden téren koronákban és fillérekben kell az értéket számítani. Nem tudjuk, hogy azokat a nyomtatványokat, melyeket a dohányárusok használnak áru rendelésnél és kiadásánál, még január elseje előtt újjakkal helyettesítik-e, de kételkedünk benne, mert ha igen, úgy már meg kellett volna ennek történnie.

Nevezetesen az új árjegyzeket úgy az általános, mint a különleges árusításra már át kellett volna adni a nyilvánosságnak; épúgy mint a kistráfkusok rendelő könyvét és nagyárusok rendelő ívét korona és fillér értékekkel ellátva.

Jól lehet nem tudjuk, hogy ezeket a nyomtatványokat elkészítették-e már, de sürgős elkészítést ajánljuk abban az esetben, ha az még nem történt volna meg.

Az új korona értékszámítás, habár nem jár valami nagy nehézségekkel, még sem fog eleinte könnyen menni, különösen azoknál a számításoknál, melyeket a kistráfkusok a rendelések alkalmával tesznek.

Nem hogy talán ezek a számítások valami nagy művészetet igényelnének, de éppen a könnyűsége ezen átszámításoknak vezethet eleinte félreértésekre, különösen akkor, ha a rubrikák főlé nem írják pontosan a korona és fillér szavakat. Mi szeretnők, ha a nagyárusok a félreértések elkerülése végett kis tabellákat készítenének, melyeken minden fajta szivar ára 1000 drb-ig pontosan koronákba átszámítva meg van.

Például így:

A. A. Regalitas.	Korona	Fi lé
100 drb.	16	40
200 „	32	80
300 „	49	20
400 „	65	60
500 „	82	—
600 „	98	40
700 „	114	80
800 „	131	20
900 „	147	60
1000 „	164	—

Ily módon kell az összes fajtaikat átszámítani látható táblázatban és e táblázatot az összes kistráfkusnak megküldeni, miáltal a dohány-nagyárusok tetemes munkát és fáradságot takarítanak meg.

Sokkal nagyobb nehézségekbe ütközhetnek a kistráfkusok a dohány árának átszámításánál, nehezebb azért, mely némely fajtaát csak nagyon ritkán rendelnek meg és azonkívül a nagyobb mennyiségben megrendelt dohányok is számítási nehézségeket okoznak. A szivarok és szivarok rendelésénél ez az eset nem áll fenn, mert itt a százirol-százra növekedő fekek számok nehézséget nem okoznak. Ellenben p. o. a kisebb szivarok-dohány paklival csak 10, 15, 20, 25, 30 darabonként rendelik, úgy hogy a számok folyton változnak és a rendelő a legkisebb figyelmetlenség mellett is könnyen tévedésekbe eshetik. Mi azt tanácsolnánk tehát ez alkalommal, hogy e dohánynemek rendelése is szabályoztassék, miáltal a tévedések elkerülhetők és oly rend lépne fel a megrendeléseknél, mely mai napig hiányzott.

Ez a cél is könnyen elérhető, ha az általunk ajánlott korona és fillér számításokkal ellátott táblázatokban a dohányrendelési mennyiségek is meglennének jelölve. Természetes, hogy e táblázatok egybehangzók legyenek és egy dohány nagyárus se adjon ki más mennyiséget, mint a mi a táblázatban ki van jelölve.

Még egy helytelen dolgot kell megemlítenünk, mely az egy filleres pénzdarabokra vonatkozik.

Már a félkrajczárosok nem ritkán szóváltásra adtak okot nyilvános hivatalokban, kis és nagytráfkusokban a vevőközönség részéről, így még nagyobb számban fordulnak elő ily dolgok a filléreknél, ha nem volna belőlük elég készletben. Ezek a kis pénzdarabok dacára kis értékűeknek már azért számottevőleg szerepelnek majd a fizetésekénél, mert ez nem töredéke

egy nagyobb pénzdarabnak, hanem egy egész mellelyel számolnunk kell.

Egy fillérdarabnak a visszaadását joggal követeli és követelheti mindenki, a mit a félkrajczárosoknál pedig nem tettek meg. És ajánljuk ennél fogva, hogy a kistráfkosok lássák el magukat egyfilléresekkel és ne várják a rendeletet, mely ezt kötelessé gúkká teszi. A félkrajczárosoknál rendszeren úgy segítettek, hogy egy ennek megfelelő kis tárgyal, egy szivarszikipkát, vagy más egyebet adtak.

Ezt nem tartjuk helyesnek és az elárulítás-hoz sem méltónak. A vevő kapja meg a mit jogosan követelhet még a legkisebb összeget is a mi a pénze után jár. Más kérdés az, hogy az illető hivatalok gondoltak-e arra, hogy bármilyen mennyiségű fillérdarabokat akadálytalanul kiszolgálhatunk. Nem igen hisszük.

Előfizetésre való felhívás!

Tisztelettel felkérjük lapunk t. pártfogói és mindazokat, kik a jelen számot megkapták, hogy a **mellékelt postautalvány** igénybevételével az előfizetési összeget

fél évre 2 frt 50 krt

postafordultával beküldeni szíveskedjenek, nehogy a szétküldésben fennakadás történjenk.

Tisztelettel

A „DOHÁNYÁRUSOK KOZLÖNYE“

szerkesztősége és kiadóhivatala

Budapest, VII., Nagy János-utca 1/B.

Vegyések.

Drágább lesz a kártya. A kik vonzalommal viseltek az ördög harminczkét levelű bibliája iránt, bizonyára nagy megdöbbenéssel vesznek tudomást róla, hogy a kártya drágább lesz.

Már rövid idő múlva, úgy halljuk, teljes ötven percen tel emelik föl a kártya-paklik árát Magyarországon is.

Hogy miért? Hogy a kartonpapiros, a festék vagy a munka lesz-e drágább? Avagy a bélyegdíjat emelik föl?

Egyik sem áll.

Ellenben történt az, hogy egy konzorcium, helyesebben szólva a Ländlerbank megvette Ausztriának és Magyarországnak valamennyi kártyagyárát és most valamennyiből egy közös vállalatot csinál.

Hogy a dolog feltűnő ne legyen, ennél az üzletnél egy strohmann szerepelt, a Piatnik Nándor és fia nagy kártyagyáros-czég egy tagja a ki egyébként az új, nagy vállalat eszméjét megpendítette. Így tehát most névleg valamennyi kártyagyár a Piatniké tulajdonába ment át, tényleg azonban a gyárak a Ländler-bankéi.

Már most azonban konkurrenzia nem lévén, az új vállalat egyszerűen úgy akar tenni, hogy a kártyák árát 50%-kal fölemeli, tudatában annak, hogy külföldi kártyát behozni nem lehet tudatában különösen annak, hogy a kik az alsós és a tarokk nemes művészetét űzik, továbbra se fognak lemondani szenvedélyükről és megfizetik a kártya nagyobb árát is, csak hogy kimondhassák a terezh-kasszát és hogy elfoghassák a pagátot.

Az élőhalott pénzügyminiszter Vitte orosz pénzügyminiszterrel tudvalevőleg egy vezetes névcsere következtében azt híresztelték, hogy a czár elfogatta, sőt azt is, hogy öngyilkossá lett. Az orosz pénzügyminiszter a minap ismét foglalkozott ezekkel a híresztelésekkel. A miniszteriumban egy ülés alkalmával a követ-

kezéköppen szolgáltotta meg az ülésen megjelent urakat;

— Uram, mielőtt a napirendre térnénk, el kell mondanom a következőket: Sergius Juljevics Vitte a minap a czárhoz ment és elbocsátását kérte. Ezt nem fogom eltűrni, szót dühösen a czár, mert ön a hőrtönbe való. Vitte erre haza ment és agyonlőtte magát.

A hallgatóság egy időig nem tudta mire vélni ezt a szokatlan megszólítást, mire Vitte elővette a Figarót, a melyben hosszan el volt mondva öngyilkosságának története. Erre persze óriási hahota tört ki s az új folyamán nem is igen tudtak többé komolyan tárgyalni.

A magyar áruforgalmi statisztika adatszolgáltatása dolgában január elsejével fontos változtatások állnak be.

Ez a reform, míg egyrészt a közönség széles rétegeire, különösen pedig a szállítókra és kereskedőkre nézve lényeges könnyítést jelent, másrészt az adatok megbízhatóságát is nem kis mértékben fogja emelni. A reformot részben a magyar és osztrák kormányok között a Magyarország és Ausztria közti áruforgalom statisztikájának kölcsönös számbavétele tárgyában kötött egyezmény tette lehetővé. Az egyezmény leglényegesebb intézkedése az, hogy jövőre a feladánál mindkét államban két példányban lesznek az árunyilatkozatok beszolgáltatandók s azok egyik példánya az árut a fuvarlevéllel együtt a rendeltetési országba kíséri, és így a leadásnál már a feladó által kiállított árunyilatkozat fog rendelkezésre állani. Módosulván az Ausztriával kötött egyezmény az áruforgalmi statisztikai adatszolgáltatást nálunk szabályozó s 1895. évi június hónapban kibocsátott kereskedelemügyi rendelet Hegedüs Sándor kereskedelemügyi miniszter azt egészen hatályon kívül helyezi s az adatszolgáltatást teljesen új rendelettel szabályozza. A végrehajtási rendeletek, melyek a „Budapesti Közlöny“ legközelebbi számaiban látnak napvilágot, számos oly intézkedést tartalmaznak, melyek a kereskedelmi és iparkamarák régi óhajait teljesítik. Az árunyilatkozatok beszolgáltatására vonatkozó intézkedéseknél fogva az Ausztriából érkező küldemények már teljesen kész árunyilatkozatok fogják kísélni, úgy hogy azokat az itteni címzettnek a legtöbb esetben csak aláírni tartoznak. Fontos és czélszerű újítást tartalmaz a rendelet a tekintetben is, hogy az árunyilatkozatok kiállításához szükséges űrlapok, melyek eddig a vasuti és hajó-állomásokon voltak kaphatók, ezúttal mindazokban a tőzsde-üzletben, melyek postai értékjegyeket árusítanak, szintén megszerezhetők. A statisztikai bélyeg-lerovása pedig jövőre oly módon fog történni, hogy a feladó, vagy címzett az árunyilatkozati űrlapokra, melyek ezúttal nem bélyeges papíron állítatnak elő, egyszerűen csak egy 10 filléres bélyegű postai értékjegyet ragaszt, tehát ugyanott, hol az űrlapot kapja, a bélyeglet is megveheti. A most használatban levő bélyeges űrlapokat, melyeket ez év végével kivonják a forgalomból, jövő évi január 31-ig a vasuti és hajóállomásokon készpénzért váltják be.

A m. kir. pipadomány, mint nemzetiségi sérelem. A horvátországi lapok egy újabb közjogi és nemzeti sérelmet sűtött ki, a mely szerintünk az 1868-diki kiegyezésen nagy csorbát ütött s melyet a horvát nemzet tovább nem tűrhet el. A nagy sérelem tárgya a következő: A horvátországi trafikokban kapható dohány-csomagokra ez van írva és pedig magyarul: m. kir. pipadomány. Az állítólagos sérelmet még súlyosabbá teszi az a körülmény, hogy e fölirat azokon a csomagokon is magyar, a melyek a zágrábi és zengi dohánygyárakban készültek.

„Veszedelemessége e törvényszegésnek — írja az Agrar Tagblatt — abban áll, hogy ez a fogyasztási cikk, a legszélesebb néprétegekben elterjedve, egyúttal e széles néprétegekben a legveszedelmesebb balhittet is elterjeszti Magyarországhoz való politikai viszonyainkról. A nép évek hosszú során megszokja a magyar pipadomány feliratot s így lassankint közönyös lesz más, súlyosabb természetű sérelmekkel szemben is és azokat úgy fogja tekinteni, mint oly dolgok, a melyeken nem lehet segíteni. Ez a pipadomány felirat, valójában nem egyéb, mint szegere az egész rendszernek, a melyet találokban jellemezni nem is lehetne.“ Azt hisszük mi is, hogy azt a horvát nemzetiségi politikát, a mely ilyen dologról vezérezkelyeket ír, csakugyan nem lehetne találokban jellemezni, mint hogy nem ér egy pipadományt.

A koronaérték a forgalomban. A pénzügyminiszter közrendeletet bocsátott ki a kötelező koronaszámításról s annak az általános forgalomban való alkalmazásáról. E szerint a korona és fillér rövidített jelzésére a következő jelzés használandó: korona = K., fillér = F. — Azon esetekben, midőn az összeg szóval kifejezendő, a korona és fillér szavak kiirandók. Az új törvényes érték hivatalos elnevezése: „koronaérték“, rövidítve: „k. é.“ betűkkel jelezhető. Pénzösszegek megjelölésénél azonban a koronaérték jelzés nem teendő ki, mihielyt a korona, illetve fillér szavak teljesen kiiratnak, vagy e szavak helyett azoknak fenn előirt rövidítése használatik.

Magyar és ausztria veretű ötkoronás érkek minden, a koronaértékben teljesítendő fizetésnél névértékükben fogadandók el. Az áltami pénztárak azokat korlátlan mennyiségben tartoznak elfogadni. Magánfél kezéhez a koronaértékben teljesítendő fizetés névértékkel számított ötkoronás érkekkel történhetik; a fél azonban nincs kötelező ötkoronásokat 200 korona összegben tul fizetékélfogadni. Magánfél kezéhez a koronaértékben teljesítendő fizetések névértékkel számított egykoronás érkekkel is történhetik, a fél azonban nem köteles 50 koronánál magasabb összeget egykoronásokban elfogadni. A magyar vagy ausztriai veretű nikkelerék, azaz a husz- és tizfilléresek minden fizetésnél, amely koronaértékben teljesítendő, névértékben elfogadandók.

A fűszerkereskedők egyesülete. Mautner Adolf elnöklésével választmányi ülést tartott a melyen a kereskedelmi miniszternek két fontos leiratát tárgyalták. Az egyik a vasárnapi záróóra vonatkozik. Erre nézve a választmány álláspontja az, hogy a fővárosban és nagyobb városokban az összes üzletket, vendéglők és kávéházak kivételével, télen-nyáron vasárnap d. e. 10 órakor zárják és a bodega-üzletek és trafikok kivételével megszűnjék, 5000 lakoson aluli városokban a záróóra déli 12 óra volna megállapítandó. A másik az ipartörvény 50. §-ának módosítása, melyet a választmány örömmel üdvözöl.

1868. évi kir. szab. eredetű selmeci pipa-, tájékpipa- és l. ipaszár-gyár; özerő-bereczkéséssel.

TAKÁCS EDE
Zólyom-Selmecz mellett
Állóttatott 1836-ban.

Ajánlja a legjobb hírnevű örvendő és kitűnő minőségű nevezetesen valódi selmeci azyagpipát, tájékpipát, pipaszárakat és szivarszikipkát, minden kivétel nélkül, a legolcsóbb árak mellett.

Képes árjegyzékek bérmentes visszküldés s esetén kívánatra bérmentes küldetnek

Egyedüli hírneves jó gyártmány.

Segédszerkesztő: Helfal Nándor.

„DOHÁNYÁRUSOK KÖZLÖNYE“

(ORGAN DER TABAK-GROSS UND KLEINVERSCHLEISSER UNGARNS).

INHALT. Weihnacht. — Die neue Kronenwährung. — Annoncen.

Weihnacht!

Wenn der weihevollte Klang der Weihnachtsglocken ertönt, zieht der Friede in jedes gläubige Gemüth und zwingt das Herz, dass es sich aufrichte und hoffe. Kein Fest wie dieses wird so sehr mit dem festen Willen begangen, das Leid eines vollen Jahres zu vergessen, neue Hoffnungen zu schöpfen, wie dieses. Ehre sei Gott in den Höhen und Friede auf Erden unter den Menschen! Dieser heilige Spruch erhebt und wirkt als Balsam auf jede Wunde, die das Schicksal geschlagen.

In wenigen Stunden werden sie auch diesmal ertönen, die hehren Weihnachtsglocken. Ob ihr metallener Mund diesmal auch zu Millionen Menschen als Tröster sprechen wird, daran ist nicht zu zweifeln. Bald haben dieselben Glocken welche das Weihnachtsfest verkünden, die dankbare Aufgabe, ein Jahr zu Grabe zu läuten, dessen Scheiden wohl keinem eine Thräne entlocken wird. Gab es doch für Jedern ann in dem scheidenden Jahre nur Kümernisse, namentlich dort, wo der Beruf ein solcher ist, dass die Magenfrage dabei in Betracht kommt. Jawohl ein Kampf ums Dasein wurde im gegenwärtigen noch laufenden Jahre geführt, wie er kaum in Zeiten der Hungersnoth schlimmer geführt wurde. Es war ein Kampf ums Dasein mit all seinen Härten und Widerwärtigkeiten, mit allen Drangsalen, die nicht nur den armen Manne trafen, sondern die einer volkswirtschaftlichen Deroute gleichkamen. Ein Jahr wie das zur Neige gehende, ist beinahe eine Katastrophe in den Geschichten einer Nation zu nennen. Sein vernichtendes Wirken liess kein Gebiet unberührt, die Verheerung die es anrichtete, schnitt Jedem bis ins Lebensmark.

Und da sollen wir ein Bild dessen entwerfen, was es der Armuth zugefügt? Und da sollen wir schildern, wie es denjenigen erging, die sozusagen von der Hand in den Mund leben? Und da sollen wir versuchen zu schildern, wie diejenigen sich fortgebracht, die von erworbenen Hellern leben und dabei riesige Lasten zu tragen haben? Und da sollen wir ein Bild des Elends entwerfen davon, wie der kleine Geschäftsmann das zu seiner Geschäftsführung notwendige kleine Kapital tagtäglich schmelzen sah, gleich dem Schnee, den die Temperatur zu Wasser macht?

Nein, wir glauben davon enthoben zu sein. Thatsachen in Erwähnung zu bringen, die fast Jedermann aus eigener Erfahrung kennt, sei er mit Glücksgütern gesegnet oder nicht. Wir glauben umso mehr darüber schweigen zu müssen, als diese Schilderung nur schlecht in die Festesstimmung passen würde, die in wenigen Stunden jedes Gemüth beseelen soll.

Die Weihnachtsglocken tönen wieder

und abermals ist ihr hehrer Ton geeignet, versöhnend zu stimmen, alles Leid zu vergessen und des süssten Friedens theilhaftig zu werden, den ihr Klang beabsichtigt. Ihr Geläute soll aber nicht nur von den Armen und Bedrückten als tröstende Sendung empfunden werden, es hat auch eine weit höhere Mission zu erfüllen und die besteht darin, seinen Nebenmenschen beizustehen und die Thränen, wo sie vorhanden sind, zu trocknen. Die Weihnachtsglocken läuten nicht nur Hoffnung spendend den Armen und Bedrückten, sie läuten auch mahnend Jenen, die sich der Armuth anzunehmen berufen sind. Nicht im Geben, nicht im Schenken liegt die Ausübung wahrer, gottgefälliger Werke. Nicht in der Bethätigung, den Hunger momentan zu stillen, liegt die Ausübung der echten Humanität. Den Armen und Schutzlosen beizustehen, den Arbeitsuchenden und Arbeitern die Mittel an die Hand zu geben ihr Brod zu verdienen, endlich die Anwendung strengster Gerechtigkeit von Seite der Macht dem Machtlosen gegenüber, das sind Werke die eines Menschen würdig sind, dessen Herz empfänglich ist für die metallene Sprache der Weihnachtsglocke. Wir schreiben und wirken für eine Berufsklasse, welche als Machtlose ihr Schicksal vollständig in die Hand der Macht gelegt hat. Es fällt uns nicht ein daran zu gemahnen, dass jeder Staatsbürger so wie er Pflichten hat, auch Rechte besitzen muss, denn am Ende wird man uns nicht nachweisen, dass Jeder diese Rechte auch genießt.

Wir schreiben und wirken für eine Berufsklasse, die in einem Abhängigkeitsverhältnisse zum Staate steht, wie es nicht einmal bei dem geringsten Staatsdiener der Fall ist. Diese Abhängigkeit wird nicht empfunden, wenn alles nach Gesetz und Recht dabei beobachtet wird, dagegen ist sie eine drückende Fessel, eine eiserne Kette, wenn auch nur haarbreit von Recht und Gesetz abgewichen wird.

Wir wollen ja am heutigen Tage nicht Klagen, wir wollen auch keineswegs den Vorwurf erheben, dass Dieses oder Jenes nicht strikte den Vorschriften entsprach, was mitunter geleistet und verordnet wurde, im Gegentheil, wir wollen Vergangenes vergessen und nur der Zukunft gedenken, die uns durch den Klang der Weihnachtsglocke näher gebracht wird. Indem ein altes Jahr schwindet, wollen wir voll Vertrauen in die Zukunft blicken.

Die neue Kronenwährung.

Nachdem am 1. Januar 1900 bereits die Kronenwährung eingeführt ist, hat auch im Sinne des Gesetzes jede Berechnung in Kronen und Hellern zu erfolgen. Wir wissen nicht, ob die für die Tabakfassungen zu verwendenden Drucksorten noch vor dem 1. Januar ausgegeben werden, zweifeln aber daran, zumal be-

reits jetzt die Ausgabe derselben hätte erfolgen müssen. Namentlich ist es der Preiskatalog sowohl des allgemeinen, wie des Spezialitäten-Verschleisses, der schon jetzt der Oeffentlichkeit hätte übergeben werden müssen, wie auch sowohl die Fassungsbücher der Kleintrafikanten und die Fassungsbögen der Grosstrafikanten mit Kronenwährung versehen verausgabt werden sollten.

Wie gesagt, wir wissen nicht, ob diese Drucksorten bereits angefertigt worden sind und würden in dem Falle, wenn dies nicht geschehen, die schleunige Anfertigung derselben dringendst empfehlen.

Die neue Kronenwährung, obgleich ihre Handhabung mit keinerlei Schwierigkeiten verbunden ist, dürfte gleichwohl im Anfange nicht flott von Statten gehen, namentlich bei der Berechnung, welche der Kleintrafikant bei seinen Fassungen zu beobachten hat. Nicht etwa, dass diese Berechnung eine Rechenkunst notwendig machen würde, jedoch die Leichtigkeit, mit welcher eben die Umrechnung verbunden ist, dürfte im Anfange zu Irrthümern führen, namentlich dann, wenn nicht ausdrücklich über den Rubriken die Worte Kronen und Heller angeführt sind. Wir hätten gewünscht und vielleicht sehen sich die Grosstrafikanten zur Vermeidung solcher Irrthümer dazu veranlasst, dass dieselben kleine Tabellen anfertigen liessen, wo jede Sorte bis zu der Stückzahl 1000 in Kronen und Hellern genau verzeichnet steht. Zum Beispiel:

A. A. Regalitas.	Kronen	Heller
100 Stück	16	40
200 „	32	80
300 „	49	20
400 „	65	60
500 „	82	—
600 „	98	40
700 „	114	80
800 „	131	20
900 „	147	60
1000 „	164	—

In dieser Weise müssten sämtliche Sorten umgerechnet auf einer Tabelle ersichtlich gemacht werden und jedem Kleinverschleisser eine solche Tabelle eingehändigt werden. Wir sind überzeugt davon, dass dadurch dem Grosstrafikanten viel Mühe und Arbeit erspart werden würde.

Ungleich schwieriger dürften sich die Umrechnungen von Seite der Kleintrafikanten bei den Tabaken vornehmen lassen, schwieriger, weil manche Sorten nur sehr selten bestellt werden, ausserdem aber auch das zu bestellende Quantum schon an und für sich gewöhnlich ein Rechenexempel ist. Bei den Zigarren und Zigaretten ist dies nicht der Fall, da hier mit einer von Hundert zu Hundert sich mehrenden bestimmten Ziffer gerechnet wird. Dagegen werden zum Beispiel die kleinen Päckchen Zigaretten-Tabake zu 10, 15, 20, 25, 30 Stück verkauft und bestellt, so, dass die Ziffer sich fortwährend ändert und bei einer nicht besondern Aufmerksamkeit des Bestellers sehr leicht Irrthümer unterlaufen können. Wir würden daher bei dieser Gelegenheit rathen, dass auch das zu bestellende Quantum dieser Tabake geregelt werde, wodurch Irrthümer vermieden und

eine Ordnung in den Bestellungen eintreten würde, die dormalen keineswegs herrscht. Auch dieses Ziel könnte leicht erreicht werden, wenn die von uns vorgeschlagenen Tabellen die Berechnung in Kronen und Heller für ein zur Fassung bestimmtes Quantum tragen würden. Freilich müssten dann solche Tabellen gleichlautend sein und kein einziger Grosstrafikant dürfte alsdann ein anderes Quantum ausfolgen, als es auf der Tabelle verzeichnet steht.

Noch eine nicht unwichtige Sache haben wir zu erwähnen und die betrifft das Hellerstück, die Münze selbst. Hat es nicht selten schon durch die $\frac{1}{2}$ Kreuzer sowohl in Aemtern als auch bei den Gross- und Kleintrafikanten zu Streitigkeiten von Seite der Parteien geführt, so dürfte dies in weit erhöhtem Masse bei den Hellerstücken der Fall sein, das heisst, wenn diese nicht vorhanden wären. Die kleine Münze wird trotz ihrer Geringfügigkeit bei Zahlungen unstreitig schon aus dem Grunde eine Rolle spielen, weil der Heller nunmehr kein Bruchtheil einer Geldsorte sein wird, sondern ein Ganzes, mit welchem gerechnet werden muss.

Die Rückgabe eines Hellers in natura kann und wird auch Jeder mit Recht fordern, was man bei dem halben Kreuzer nicht gethan hat. Es würde sich daher empfehlen, wenn die Kleintrafikanten sich gleich bei der Ausgabe der Hellerstücke mit solchen versehen würden und nicht erst eine Verordnung abwarten, welche dies strikte anbefiehlt. Man hat sich bei der Halben-Kreuzer-Münze theils häufig dadurch ausgeholfen, dass man eine Zigarrenspitze oder sonst eine Kleinigkeit dafür gab. Wir halten das für nicht richtig, wie auch des Verschleissers nicht würdig. Der Kunde soll das, was er zu fordern berechtigt ist, auch erhalten und den minimalsten Betrag, den er auf sein Geld herauszubekommen hat, auch in Baarem empfangen. Ob man in den betreffenden Aemtern bereits heute schon darauf bedacht ist jedes Quantum Hellerstücke auszufolgen, ist allerdings eine andere Frage.

Hilfsredakteur: Ferdinand Heltal.

Mörathon ist eine Mischung imprägnirter aromatischer Kreier für Pfeifen- und Zigarrentabak.

Öfter als einmaliger Versuch nicht nötig, um jeden Raucher unentbehrlich zu sein.

Rauchern überhaupt ärztlich empfohlen

Auf 6 Theile Pfeifentabak od. 4 Theile Zigarettenabak ist ein Theil Mörathon zu nehmen.

Tabak, Camil gemischt, verliert den breuenden, beiessenden Geschmack.

Hilft schädliche Wirkungen des Nikotins auf den Magen werden dadurch paralyirt.

Original-Pack, à Packet 30 kr. Probe-pack, 10 kr. Separater Schnitt und Packung für Pfeifen- u. Zigarettenabak.

Nur echt mit Kinderkopf als Schutzmarke.

Probensendung -
10 Packet franko jeder Stadt per Nachnahme von fl. 1.25.

Für Wiederverkäufer sehr einträglich.

Alleiniger Erzeuger:
TODOR MÖRATH, Droguerie, Graz.
Haupt-Depot für Ungarn und Nebenländer:
JOHANN DVORZSÁK
Budapest VI., Gyár-utca 43.

ECKSTEIN BERNÁT ÉS FIA

KÖNYVNYOMDÁJA

Budapest, VII. Kertész-utca 37.

Ajánlja a dohányárosoknak 1900. január 1-ével életbelépő korona-érték számításal járó új nyomtatványokat.

Azonkivül mindennemű árjegyzékek, falragaszok és üzleti könyvek olcsó és gyors elkészítését.

„LE GRIFFON“

„LE SUBLIME“

anerkannt bestes und feinstes echt französische
ZIGARETTENPAPIER.

Unentbehrlicher Artikel in den k. u. Tabak-Gross- und Kleintrafikanten!

LOHNENDER VERSCHLEISS,
weil von Jedermann verlangt.

GENERAL-DEPOT:
GOLDZIEHER GÉZA
Budapest, V., Sas-utca 29. szám.